

МАКРОЕКОНОМСКИ МОНИТОР

Септември 2022

11(2)

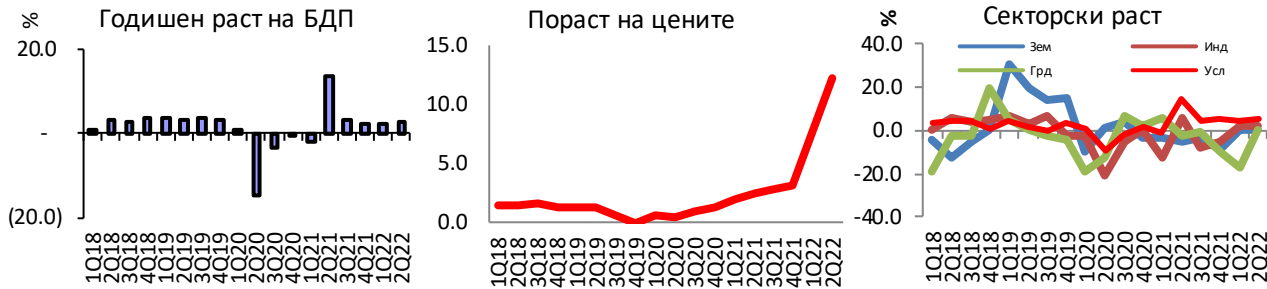
Во вториот квартал од 2022, **БДП се зголеми за 2.8%** на годишна основа. Овој раст е сличен на динамиката од 2021 година, но е под очекуваниот, остварен е во услови на нагласена неизвесност која произлегува од руско-украинскиот конфликт, како и во услови на забрзан раст на цените. Со оваа состојба е сврзан нискиот раст во **преработувачката индустрија** (1.5%), како и продолжената стагнација кај **градежништвото** (0.2%). Од друга страна, враќањето на претпандемските нивоа продолжи со солидна динамика од 8.1% кај **трговијата, транспортот и хотелиерството**. Извозот и увозот ја задржаа својата динамика од почетокот на годината, 14.7% и 25.2%, соодветно, додека **брuto инвестициите** бележат изненадувачки висок раст (46.5%), но тој е веројатно сврзан со акумулацијата на залихи во пресрет на растечките неизвесности на глобалната сцена. Стабилниот пазар на труд и растот на платите ја поддржаа **приватната потрошувачка**, иако со благо забавен раст (4%), додека **јавната потрошувачка** бележи силен пад од 7.2%, што е во линија со несразмерната реализација на буџетскиот дефицит (една четвртина за половина година).

Невработеноста во вториот квартал од 2022 понатамошно благо се намали, на 14.5% од претходните 14.8% (К1-2022). **Благо подобрување бележи и вработеноста**, од 47.1% на 47.3%, но нема особени знаци на значајно реактивирање на работоспособното население кое се пасивизираше во текот на пендемијата.

Во вториот квартал од 2022, **инфлацијата се искачи на 12.3%** на годишна основа. Овој раст на цените е скоро во целост движен од глобалните притисоци врз цените на примарните производи и енергијата, но тие се пренесоа и врз пошироката потрошувачка кошничка, особено во делот на домување, транспорт и ресторанско-хотелски услуги.

Неизвесноста во економијата останува висока, додека **видливата стагфлација во вториот квартал од 2022 ќе станува поинтензивна до крајот на годината, со зголемена веројатност од рецесија од почетокот на идната година**. И покрај намалувањето на цените на храната на глобалните пазари од јуни 2022, понатамошното зголемување на цените на енергентите укажува на подолготрајност на ценовните притисоци во споредба со претходните очекувања. Оттука, **Finance Think надолно ја ревидира проекцијата за растот на БДП во 2022 на 2.1% (од претходните 2.8%), додека проекцијата за годишната стапка на инфлација нагорно на 12.2% (од претходните 9.7%).**

РАСТ И ИНФЛАЦИЈА

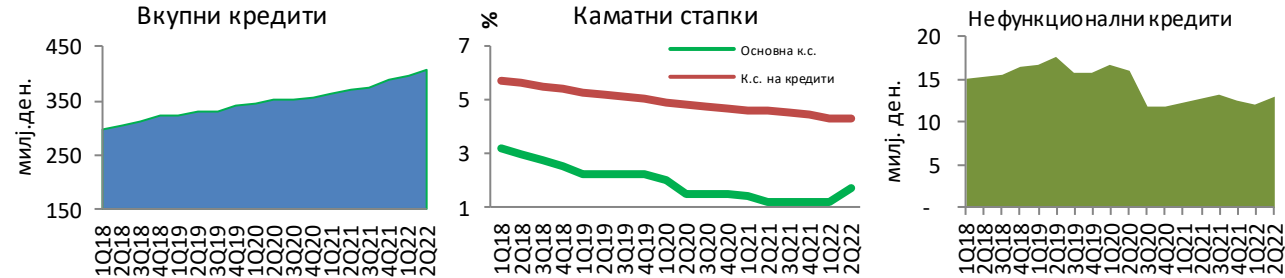
Годишен раст, %	4Q2021	1Q2022	2Q2022
БДП ЕУ 27	4.8	5.2	4.2
БДП Северна Македонија	2.3	2.4	2.8
Годишен раст, %	4Q2021	1Q2022	2Q2022
Вкупна инфлација	3.2	7.7	12.3
Базична инфлација	3.0	4.2	6.5

ПАЗАР НА ТРУД

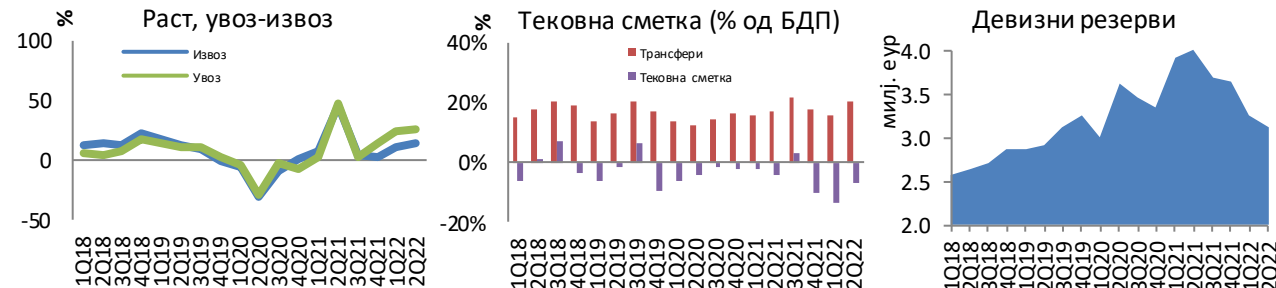
%	4Q2021	1Q2022	2Q2022
Стапка на активност (%)	55.7	55.3	55.3
Невработеност на млади (%)	34.9	34.8	30.9
Просечна нето плата (ден.)	29,406	30,300	31,600
Раст на продуктивност (%) *	9.3	29.2	34.8

ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ

Годишен раст	4Q2021	1Q2022	2Q2022
М2	10.3%	5.7%	4.6%
Депозити	7.8%	3.5%	1.8%
Кредити	8.7%	11.9%	12.4%
Девизни резерви	8.4%	-16.9%	-22.7%

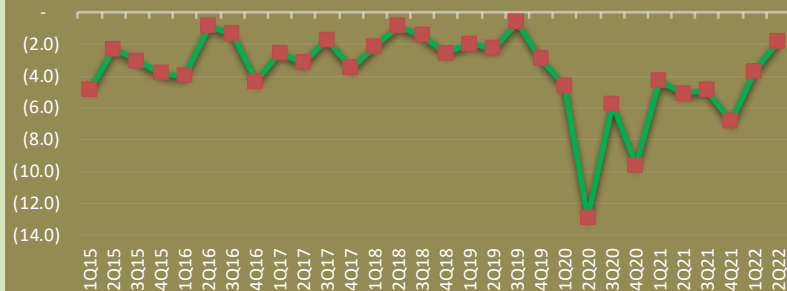
НАДВОРЕШНА СМЕТКА

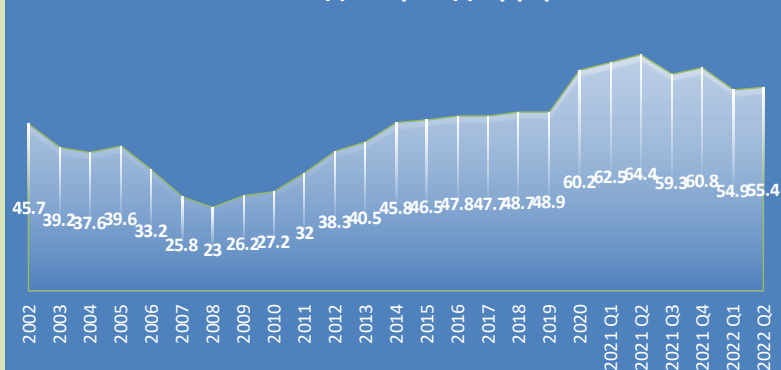
% од БДП	4Q2021	1Q2022	2Q2022
Трговско салдо	-22.7%	-23.3%	-22.4%
Приватни трансфери	17.6%	15.7%	20.4%
Тековна сметка	-10.2%	-13.3%	-7.1%
Странски инвестиции	5.8%	4.5%	4.7%
Девизни кред. / вкупни кред.	29.1%	29.9%	30.5%

* Растот на продуктивноста во 2022 е под влијание на техничкото коригирање на бројот на вработени со цел усогласување со резултатите од пописот 2021.

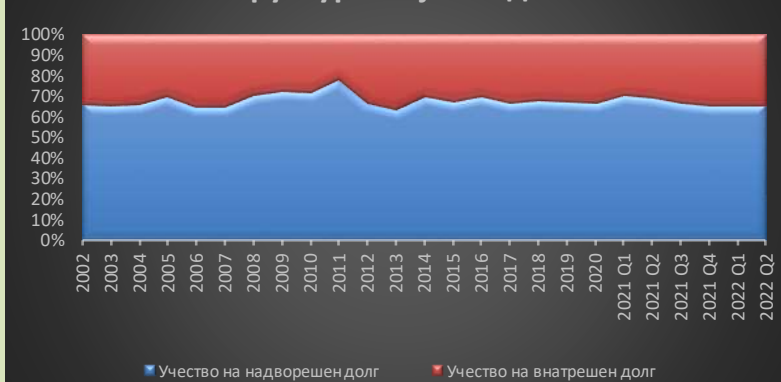
Буџетски дефицит (% од БДП)

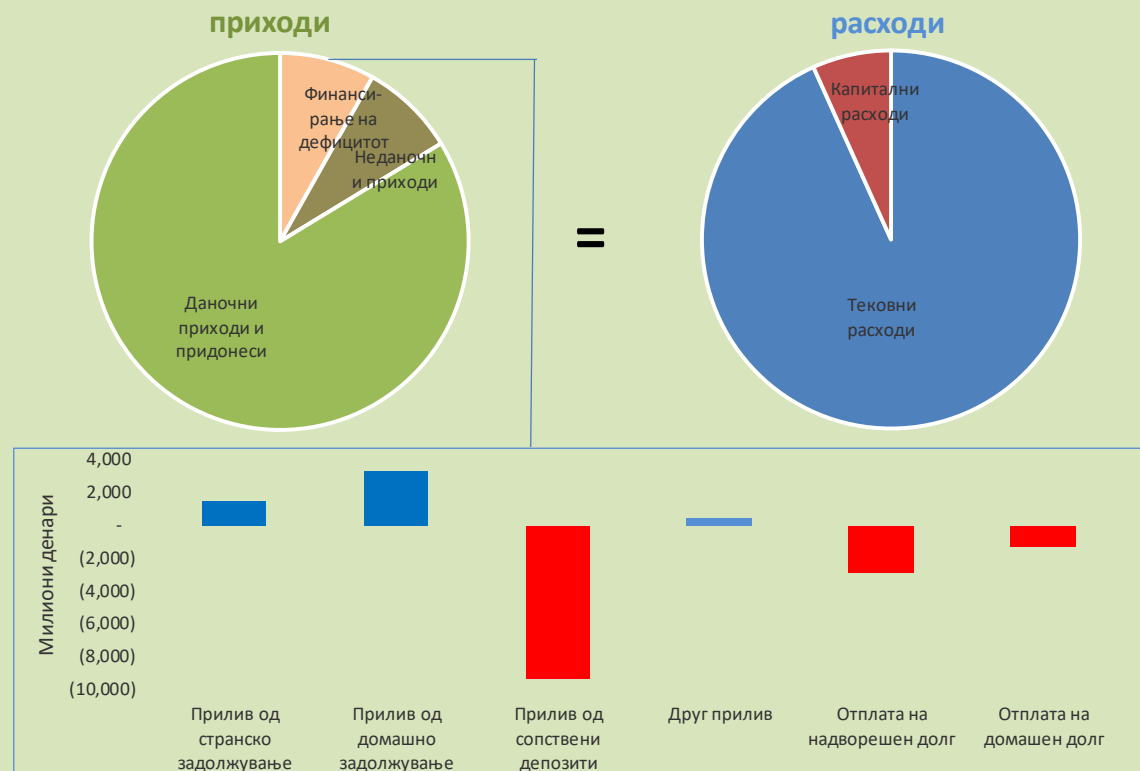
Јавен долг (% од БДП)

Структура на јавен долг

ЈАВНИ ФИНАНСИИ

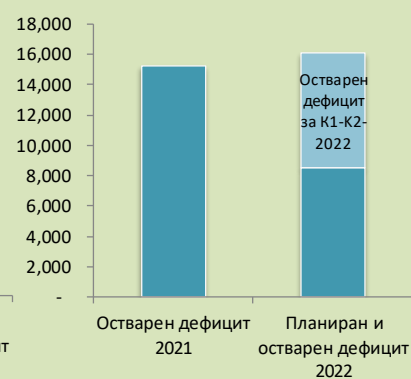

Пензиски буџет

Во К1-К2-2022, пензискиот дефицит е натфрлен (57%).

Здравствен буџет

Во К1-К2-2022, здравствениот дефицит е потфрлен (47%).

Капитални расходи

Во К1-К2-2022, капиталните инвестиции се значајно потреализирани со 26,6%.

ИНДУСТРИСКИ БЛИЦ

	Индустриско производство			Работници во индустријата		
	1-4Q/21	1Q/22	1-2Q/22	1-4Q/21	1Q/22	1-2Q/22
Енергија	2.6	14.3	20.6	(3.6)	(5.3)	(5.3)
Интермедијарни производи, освен енергија	7.4	6.5	0.5	(1.5)	0.7	0.7
Капитални производи	(6.3)	0.9	2.1	2.8	4.2	3.3
Трајни производи за широка потрошувачка	24.4	37.9	23.7	4.0	5.1	3.8
Нетрајни производи за широка потрошувачка	(0.9)	(1.8)	(1.8)	(5.6)	(7.3)	(6.4)
Производство на прехранбени производи	(2.0)	(7.8)	(7.5)	(2.2)	(1.4)	(2.1)
Производство на метали	(21.9)	(1.6)	(10.6)	8.8	(5.1)	(4.9)
Производство на облека	(9.9)	2.3	3.9	(9.5)	(12.2)	(10.7)
Производство на неметални минерални производи	(2.6)	(6.0)	(5.5)	(0.5)	1.5	1.3
Производство на тутунски производи	28.7	15.7	(12.8)	4.2	6.7	13.5
Производство на пијалаци	5.4	(16.6)	(12.9)	(3.5)	(0.6)	(1.1)
Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	49.3	12.7	5.8	6.2	8.6	9.5
Производство на електрична опрема	26.3	1.7	5.3	(0.1)	4.7	4.8
Производство на фабрикувани метални производи	(23.6)	(36.3)	(25.8)	5.4	1.4	1.2
Вкупно	1.4	3.5	2.5	(2.4)	(2.1)	(1.9)

Finance Think е непрофитен институт за економски истражувања и политики. Основан е во 2012 година.

Нашата Визија

Да поттикнеме економско размислување за подобра благосостојба утре.

Нашата Мисија

Да го подобриме влијанието на економските, социјалните и развојните трендови и политики врз граѓаните во Северна Македонија и регионот на Западниот Балкан, преку економски истражувања, застапување базирано на докази и водено од податоци, и поттикнување критичка дебата за демократските процеси.

Истражувањето на Finance Think им помага на носителите на политиките, застапниците на политиките, креаторите на мислење, економските новинари и јавноста да ги разберат прашањата кои влијаат врз обичните граѓани.

Врз основа на статутот, Finance Think се стреми да постигне **три статутарни цели**. Тие се:

- Да придонесе кон подобрување на економските, социјалните и развојните политики и реформи преку продуцирање докази, базирани на истражување и водени од податоци.
- Да се зголеми ефектот од производите на Finance Think врз целните групи (вештини), донесувањето политики (политики и реформи) и општеството (свесност).
- Да се развие институционалниот капацитет на Finance Think, во смисла на истражување, застапување, финансирање и комуникација, со цел посилено влијание врз економските, социјалните и развојните реформи и врз ефектите што соодветните политики ги имаат врз граѓаните.

Програмски области

- Политики на раст и развој
- Фискална транспарентност и одговорност
- Конкурентност и пристапување кон ЕУ
- Сиромаштија, вработување и вештини
- Родови и доходни нееднаквости
- Општински финансии и политики
- Зелена економија

ОДГОВОРНОСТ

Copyright © 2022 од страна на Finance Think, Сите права се задржани.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да се репродуцира, складира или внесе во систем за пребарување или да се пренесува во која било форма или со какви било средства (електронски, механички, со фотокопирање, снимање или на друг начин), без претходна писмена дозвола од сопственикот на авторските права. Finance Think направи максимални напори да ја осигура точноста на информациите презентирани во овој документ. Меѓутоа, ниту Finance Think ниту кој било од неговите носители на одлуки или аналитичари или вработени може да биде одговорен за какви било финансиски последици кои произлегуваат од употребата на информациите претставени од овде.

Finance Think

Институт за економски истражувања и политики

Ул. Фредерик Шопен 1/2, 1000 Скопје, Република Северна Македонија

+389 2 6156 168, www.financethink.mk, info@financethink.mk